

belastingen hun eigen doelstellingen nastreven, dan zullen deze moeten passen in het verwachtingspatroon dat burgers van de belastingwetgeving hebben.^{467 468} Reuvers wijst er op dat in de belastingwetgeving veel duidelijker de doelomschrijving zou moeten worden aangegeven.^{469 470 471 472}

2.7.2.1 De wetgevende bevoegdheid (macht)

De wetgevende bevoegdheid (macht) vormt voor politici het middel om hun wensen ten aanzien van het behartigen van het algemeen belang c.q. ten aanzien van het compromis van rechtvaardigheid en doelmatigheid van belastingen tot uitdrukking te brengen. Het wetgevingsproces wordt geïnspireerd vanuit politieke doelstellingen. Dit betekent in de praktijk dat de belastingpolitieke autoriteiten het belastingpolitieke systeem, waarvan belastingwetgeving deel uitmaakt, ondergeschikt kunnen maken aan het totale politieke systeem.⁴⁷³ Een voorbeeld daarvan is de Rijksbegroting (artikel 105 Grondwet). Juist daarom is het zo belangrijk dat er eisen worden gesteld aan de belastingwetgeving, die een leidraad moeten zijn voor de wetgever. Deze leidraad dient ertoe bij te dragen dat er een produkt (wet) tot stand komt, dat voldoet aan de eisen betreffende de rechtvaardigheid van belastingheffing en dat daarmee voldoet aan de verwachtingen die men in de praktijk heeft van de belastingwetgeving.

2.7.2.2 De zelfstandige positie van de wetgevende macht; de "Trias Politica"

Aandacht voor de *zelfstandige positie* van de *wetgevende macht* is van cruciaal belang. Het blijkt dat men in de belastingpraktijk moeite heeft met een belastingwetgeving die

⁴⁶⁷ J.A. Smit[56]: "Het belang van de doelmatigheidswaarde is, erin gelegen dat het aanzet tot een afweging van belangen, waarbij de behartiging van een algemeen belang als vertrekpunt fungeert." (blz.158)

⁴⁶⁸ F.K. Mann[2,blz.275].

⁴⁶⁹ M.R. Reuvers[26,blz.77].

⁴⁷⁰ F.H.M. Grapperhaus[68]wijst op de speciale verantwoordelijkheid, die de fiscalisten toekomt, als het erom gaat te voorkomen dat de fiscale regelgeving slechts een instrument wordt van overheidsbeleid. Hij merkt hierover in zijn "Voornublik op het belastingrecht (1971) het volgende op: "ik zie, gelijk gezegd, als toekomstige ontwikkeling een verdere uitgroei van de belastingheffing als instrument voor de overheid om haar doelstellingen te verwezenlijken" en " ik geloof dat de fiscalisten en met name degenen onder hen die bij de wetgevende arbeid zijn betrokken, tegen een dergelijke ontwikkeling geen principieel verzet behoeven aan te voeren. Het is echter wel met name hun taak om er voortdurend op te blijven hameren dat de afweging in de door mij bedoelde zin plaatsvindt, om te voorkomen dat in nodeloos veel gevallen ter wille van een nevendoeel een nevendoeel wordt geïntroduceerd of de uitvoerbaarheid bemoeilijkt. Daarnaast merkt hij op: "indien het de bedoeling is dat met behulp van het fiscale instrument een bepaald doel wordt bereikt, dan moet dit ook als zodanig aan de burgers duidelijk zijn." (blz.8)

⁴⁷¹ M.J.H. Smeets[69,blz.70].

⁴⁷² Zie de hoofdstukken 3 en 4.

⁴⁷³ J.A.J. de Vries[11,blz.36]: indien men de belastingheffing ziet als het resultaat van een proces om een conflict over tegengestelde belangen en tussen botsende machten te beëindigen; [11,blz.38]: alle politieke gedragingen te zamen vormen het politieke systeem van een maatschappij; [11,blz.41]: belastingpolitieke gedragingen te definiëren als politieke gedragingen die gezaghebbend waarden toewijzen voor een maatschappij, door middel van belastingen; alle belastingpolitieke gedragingen te zamen vormen het belastingpolitieke systeem.